

Změna závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku v případech, kdy smlouva na původní veřejnou zakázku byla uzavřena mimo zadávací řízení, včetně veřejných zakázek malého rozsahu

Podle § 222 odst. 1 se zadavateli zakazuje provést podstatnou změnu závazku ze smlouvy na veřejnou zakázku bez provedení zadávacího řízení. Je tedy uložena povinnost zadávací řízení před podstatnou změnou provést. Pokud by to nebylo možné, musí zadavatel smlouvu ukončit, což mu umožňuje § 223.

Ze systematiky zákona vyplývá, že zákaz (povinnost) podle § 222 odst. 1 se vztahuje i na případy, kdy původní veřejná zakázka, která má být změněna, byla zadána mimo zadávací řízení na základě výjimek podle § 29, § 30, § 31, § 158 až 160, § 177 až 178, § 191. Pokud po provedení změny závazek rovněž splňuje podmínky pro použití výjimky, lze výjimku použít i pro změnu závazku. Pokud by však závazek ze smlouvy původně uzavřený na základě výjimky po provedení změny již podmínky výjimky nesplňoval, je nutné přípustnost změny posuzovat podle pravidel § 222.

Výše uvedené závěry platí i pro veřejné zakázky malého rozsahu, které představují jednu ze zákonných výjimek z povinnosti provést zadávací řízení. Pokud má být závazek ze smlouvy na veřejnou zakázku malého rozsahu změněn, je nutné zkoumat, zda veřejná zakázka po změně splňuje limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu. Pokud ano, lze změnu provést bez provedení zadávacího řízení na základě výjimky podle § 31 (tj. bez aplikace pravidel uvedených v § 222). Pokud by však limit byl překročen, je nutné postupovat podle pravidel uvedených v § 222.

Pro posouzení limitu pro veřejnou zakázku malého rozsahu je rozhodující stav po změně, tedy celková hodnota veřejné zakázky po provedení změny.

Pokud by například šlo o veřejnou zakázku na dodávky s původní hodnotou 1,5 mil. Kč a změnou by se doplňovalo plnění v hodnotě 0,25 mil. Kč, činila by předpokládaná hodnota v okamžiku změny 1,75 mil. Kč a šlo by tedy o veřejnou zakázku malého rozsahu i po provedení změny. Pokud by se však doplňovalo plnění v hodnotě 0,75 mil. Kč, musela by se přípustnost změny posuzovat podle § 222.

Je současně nutné zdůraznit, že změny smluv nesmí sloužit k obcházení povinností stanovených zákonem. Pokud by zadavatel například plnění veřejné zakázky záměrně rozdělil s cílem vyhnout se při zadávání této části zadávacímu řízení (tj. předpokládal by již při zadávání původní veřejné zakázky malého rozsahu, že její část překračující limit pro veřejnou zakázku malého rozsahu bude zadávat později mimo zadávací řízení na základě některého důvodu pro nepodstatnou změnu závazku ze smlouvy podle § 222), dopustil by se porušení § 35, podle kterého není možné rozdělení veřejné zakázky na části, pokud by se tím obcházel povinnosti stanovené zákonem. Zadavatel musí rovněž respektovat pravidla pro stanovení předpokládané hodnoty veřejné zakázky již při zadání původní veřejné zakázky.